

# РЕКТОРИ ПРО РЕКТОРА

---

ВЕРКІНА Т. Б.

## ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОЛЮ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

У диригентів є вислів – «відчуття звука в руці». Звісно, це метафора на кшталт лікарського – «тримати руку на пульсі». Ці слова дуже добре передають не тільки суто професійне (до речі, не тільки диригентське) вміння формувати звуковий потік, скеровувати його, інтонувати; вони поширюються й на інші сфери діяльності. Людині, здатній і навчній «відчувати звук у руці», притаманне особливе ставлення до життя. Дні і роки, будні і свята, етапи становлення і зрілості органічно поєднані у них виразним прагненням до мети. Саме у такому широкому розумінні (як і у фаховому), цією здатністю блискуче володіє Володимир Іванович Рожок. Як талановитий музикант, громадянин, організатор численних мистецьких акцій, музичний діяч, ректор головного музичного вишу України, Володимир Іванович упевнено вибудовує свою творчу біографію як складну, багатоголосну музичну композицію, *cantus firmus* якої утворює цілковита соціальна і громадянська відповідальність.

«Свої диригентські університети» Володимир Іванович проходив у Харкові. Упевнена, що саме в харківський період був закладений міцний фундамент для подальшого феноменального зростання цієї творчої особистості. І справа тут не тільки в тому, що доля звела молодого обдарованого музиканта з такими майстрами, як В'ячеслав Палкін (хор студентів в Інституті культури), Юрій Кулик (хор студентів у Харківському інституті мистецтв імені І. П. Котляревського). Головним учителем хлопця з Чернігівщини було саме місто. Життя в Харкові 1960–1970-х років було сповнене оптимізму і студентського завзяття. Це демократичне місто без столичної пихатості гостинно приймало всіх приїжджих. Кожному, звідки б він не приїхав, знайдеться притулок, справа, і в нього майже відразу з'являється відчуття, що він тут не «біла ворона», а «свій», повноправний член студентської громади, якому раді і в опері, і в театрах, і у філармонії (студенти Інституту мистецтв на всі вистави і концерти, крім виступів зіркових гастролерів, входили за студентськими квитками). Це був час бурхливого культурного життя з широким колом поціновувачів класичного мистецтва. Діяли численні абонементи, кінолекторії, на яких демонструвалися новинки раніше, ніж вони з'являлися у широкому прокаті, функціонувала нині вже легендарна «філармонія фізиків». У політехнічному інституті здійснювалися експерименти зі «світломузики», де звучали твори О. Скрябіна та його послідовників. Вулицю Сумську часом перекривав натовп, коли, наприклад, виступав із концертом М. Ростропович... Нормою була взаємовиручка. Про це красномовно свідчила, зокрема, поведінка людей у громадському транспорті. У Харкові метро було відкрито лише 1975 року, а до цього мільйонне місто пересувалося автобусами, трамваями і тролейбусами. Можна тільки уявити скупчення людей у «години пік»! Проте «транспортна проблема» не призводила до хамського поведіння, на зупинках пасажирів організовано утворювали чергу, згідно

з якою «штурмували» транспортний засіб, не виштовхуючи і не відтісняючи слабких, а, навпаки, підтримуючи один одного, відточуючи жарти і крилаті вислови. Особливо це відчувалося на маршрутах з Павлового поля, де розташовані студентське містечко і спільний гуртожиток Інституту культури та Інституту мистецтв, що, безумовно, зближувало студентство і, напевне, наштовхнуло Володимира Івановича, випускника Інституту культури, продовжити навчання вже в Інституті мистецтв (нині – Національний університет мистецтв) імені І. П. Котляревського. Тут Володимир Івановичу пощастило вдосконалювати фахову майстерність у класі видатного хормейстера Костянтина Миколайовича Греченка – легенди українського хорового диригування. Ставлення до студентів у класі було по-справжньому батьківське: із професором радилися не тільки з музичних, а й з усіх життєвих питань. Клас був ніби одна музична сім'я. На державному іспиті Володимир Рожок блискуче диригував «Патетичною ораторією» Георгія Свиридова – яскравим новаторським твором, який вимагав від диригента неабиякої технічної вправності, суто чоловічої волі, сили. Монументальне фрескове хорове письмо виявило й масштаб особистості виконавця, його яскраві лідерські якості і подарувало йому впевненість у правильності обраного шляху. Вдячність, з якою Володимир Іванович завжди згадує своїх харківських учителів та Альма Матер, свідчить про глибоке усвідомлення майстром значення тих художніх і наукових традицій, носієм яких він себе відчуває протягом життя.

У подальшому Володимир Іванович, як і його ровесники, перебував у різних географічних і суспільних координатах, але домінантою його діяльності була і є відповідальність за долю українського мистецтва, суто харківський конструктивізм у вирішенні будь-яких питань. За часів незалежності України В. Рожок на всіх посадах, які йому довелося обіймати, непохитно зміцнював міжнародний імідж молоді України, пропагував українське мистецтво, національну культурну спадщину. Співпрацюючи вже не одне десятиліття з Володимиром Івановичем на освітній ниві, переконалася, він надійний товариш, на допомогу й оперативну підтримку якого можна розраховувати завжди. Ми маємо спільну мистецьку школу, і тому критерії ефективності у мистецькій освіті у нас однакові, як і уявлення про перспективи розвитку української музичної культури і напрями розгортання наукового пошуку. Дуже ціную будь-яку можливість спілкування ним. Він – яскравий оратор зі зразковою дикцією, гарним «слогом», посилом звучання – у великих аудиторіях його добре поставлену мову чути і в останніх рядах. На урочистостях чи під час захисту дисертацій він говорить вагомо, зважає, але завжди від першої особи, ніби звертаючись до кожного особисто, щиро ділиться новими ідеями. Володимир Іванович – цікавий оповідач, про що б не йшлося, він завжди наводить цікавий випадок, дотепний жарт. Усе це спирається на унікальний життєвий досвід Майстра, його розуміння і глибоке усвідомлення реалій життя, на велику людяність і мудрість. Як людина контактна, емоційно відкрита, невимушена у спілкуванні будь-якого рівня, Володимир Іванович – геній гостинності: зустрічає і пригощає гостей він просто незрівнянно. При цьому завжди залишається самим собою. Його естетичне й етичне кредо – служіння українському мистецтву. Цією місією перейнята вся його багатогранна діяльність, невіддільна від високих досягнень української музичної культури, мистецької освіти та науки.